

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO NR. IX-1565 2, 7, 8, 10², 29 STRAIPSNIŲ, PRIEDO
PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 8³ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS

2025 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 10 dalį.

~~10. Efektyvaus centralizuoto šilumos tiekimo sistema – aprūpinimo šiluma sistema, kurioje esamam šilumos energijos poreikiui pagaminti naudojama ne mažiau kaip 50 procentų atsinaujinančiųjų išteklių energijos, 50 procentų technologinio proceso metu nepanaudotos šilumos, 75 procentai bendruose šilumos ir elektros gamybos įrenginiuose pagamintos šilumos arba ne mažiau kaip 50 procentų bendro jų derinio.~~

2. Papildyti 2 straipsnį 10¹ dalimi:

„10¹. Efektyvus centralizuotas šilumos tiekimas – šilumos tiekimas per efektyvaus centralizuoto šilumos tiekimo sistemą.“

2 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnio nuostatą iki dvitaškio ir ją išdėstyti taip:

~~„Energetikos ministerija, atlikusi didelio naudingumo kogeneracijos ir efektyvaus centralizuoto šilumos tiekimo plėtros galimybių~~ **Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje nurodytą** vertinimą ir atsižvelgdama į Vyriausybės tvirtinamame 2021–2030 metų nacionaliniame pažangos plane (toliau – Nacionalinis pažangos planas) nustatytus valstybės energetikos politikos strateginius tikslus ir (arba) pažangos uždavinius, rengia ir teikia Vyriausybei tvirtinti nacionalines plėtros programas, kuriose suplanuojamos šilumos ūkio priemonės, organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja jų įgyvendinimą. Šiose nacionalinėse plėtros programose suplanuojama:“.

3 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Pagrindinis šilumos ūkio specialiojo plano tikslas yra tenkinti vartotojų šilumos poreikius vartotojams pagrįstomis būtinosiomis sąnaudomis neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai. Rengiant šilumos ūkio specialiuosius planus, vadovaujamosi Aplinkos oro apsaugos įstatymo, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nuostatomis dėl oro užterštumo ir urbanistiniais kriterijais (užstatymo tankis, pastatų aukštingumas, užstatymo specifika), taip pat kitais kriterijais ir ~~Lietuvos Respublikos energijos~~ **Energijos** vartojimo efektyvumo didinimo įstatyme nurodytu energijos vartojimo efektyvumo didinimo pirmumo principu, įvertinamas techninio sprendinio ekonominis efektyvumas, energijos vartojimo efektyvumas ir poveikis aplinkai, įskaitant sąnaudas, patiriamas dėl techninio sprendinio keliamos taršos sveikatai ir ekosistemoms.“

4 straipsnis. Įstatymo papildymas 8³ straipsniu

Papildyti Įstatymo trečiąjį skirsnį 8³ straipsniu:

„8³ straipsnis. Efektyvaus centralizuoto šilumos tiekimo sistema

1. Centralizuoto šilumos tiekimo sistema yra laikoma efektyvia, jeigu atitinka šiuos reikalavimus:

1) iki 2027 m. gruodžio 31 d. centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje ne mažiau kaip 50 procentų suvartojamos energijos sudaro energija iš atsinaujinančių išteklių arba ne mažiau kaip 50 procentų – atliekinė šiluma, arba ne mažiau kaip 75 procentai – kogeneracijos būdu pagaminta šiluma, arba ne mažiau kaip 50 procentų – tokios energijos ir šilumos derinys;

2) nuo 2028 m. sausio 1 d. centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje ne mažiau kaip 50 procentų suvartojamos energijos sudaro atsinaujinančių išteklių energija arba ne mažiau kaip 50 procentų – atliekinė šiluma, arba ne mažiau kaip 50 procentų – atsinaujinančių išteklių energija ir atliekinė šiluma, arba ne mažiau kaip 80 procentų – didelio naudingumo kogeneracijos būdu pagaminta šiluma arba į tinklą tiekiamas toks šiluminės energijos derinys, kuriame atsinaujinančių išteklių energijos dalis sudaro ne mažiau kaip 5 procentus, o bendra atsinaujinančių išteklių energijos, atliekinės šilumos arba didelio naudingumo kogeneracijos būdu pagamintos šilumos dalis yra ne mažesnė kaip 50 procentų;

3) nuo 2035 m. sausio 1 d. centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje ne mažiau kaip 50 procentų suvartojamos energijos sudaro atsinaujinančių išteklių energija arba ne mažiau kaip 50 procentų – atliekinė šiluma, arba ne mažiau kaip 50 procentų – atsinaujinančių išteklių energija ir atliekinė šiluma, arba centralizuoto šilumos tiekimo sistema, kurioje bendra atsinaujinančių išteklių energijos, atliekinės šilumos arba didelio naudingumo kogeneracijos dalis yra ne mažesnė kaip 80 procentų ir, be to, bendra atsinaujinančių išteklių energijos arba atliekinės šilumos dalis yra ne mažesnė kaip 35 procentai;

4) nuo 2040 m. sausio 1 d. centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje ne mažiau kaip 75 procentai suvartojamos energijos sudaro atsinaujinančių išteklių energija arba ne mažiau kaip 75 procentai – atliekinė šiluma, arba ne mažiau kaip 75 procentai – atsinaujinančių išteklių energija ir atliekinė šiluma, arba centralizuoto šilumos tiekimo sistema, kurioje ne mažiau kaip 95 procentai suvartojamos energijos sudaro atsinaujinančių išteklių energija, atliekinė šiluma ir didelio naudingumo kogeneracijos būdu pagaminta šiluma ir, be to, bendra atsinaujinančių išteklių energijos arba atliekinės šilumos dalis yra ne mažesnė kaip 35 procentai;

5) nuo 2045 m. sausio 1 d. centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje ne mažiau kaip 75 procentai suvartojamos energijos sudaro atsinaujinančių išteklių energija arba ne mažiau kaip 75 procentai – atliekinė šiluma, arba ne mažiau kaip 75 procentai – atsinaujinančių išteklių energija ir atliekinė šiluma;

6) nuo 2050 m. sausio 1 d. centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje naudojama tik atsinaujinančių išteklių energija, tik atliekinė šiluma arba tik atsinaujinančių išteklių energijos ir atliekinės šilumos derinys.

2. Be šio straipsnio 1 dalyje nurodytų reikalavimų, efektyvaus centralizuoto šilumos tiekimo sistemos arba atnaujintų jos įrenginių, kai jų atnaujinimo išlaidos viršija 50 procentų investicijų, reikalingų naujiems tos pačios galios įrenginiams įrengti:

1) esamuose šilumos šaltiniuose negali didėti iškastinio kuro, išskyrus gamtines dujas, naudojimas, palyginti su vidutiniu metiniu iškastinio kuro suvartojimu per paskutinius trejus kalendorinius sistemos naudojimo visu pajėgumu metus prieš atnaujinant, ir

2) centralizuoto šilumos tiekimo sistemos visuose naujuose šilumos šaltiniuose negali būti naudojamas iškastinis kuras, išskyrus gamtines dujas, jeigu ta sistema pastatyta arba atnaujinta iki 2030 m.

3. Šilumos tiekėjai privalo užtikrinti, kad šio įstatymo 8² straipsnyje nurodytų dešimties metų šilumos ūkio plėtros investicijų planų nuostatos būtų skirtos šio straipsnio 1 ir 2 dalių reikalavimams įgyvendinti.“

5 straipsnis. 10² straipsnio pakeitimas

Pakeisti 10² straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Šiame straipsnyje nustatyti atliekinę šilumą tiekiančių įrenginių prijungimo prie šilumos perdavimo tinklų ir atliekinės šilumos supirkimo ir panaudojimo bendrieji principai

mutatis mutandis taikomi ir atliekinę šilumą bendros šilumos ir elektros energijos gamybos (kogeneracijos) būdu generuojantiems asmenims, kurių pagrindinė veikla nėra elektros energijos ir (ar) šilumos gamyba, **taip pat prijungiant, superkant ir panaudojant aplinkos energiją.**“

6 straipsnis. 29 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 29 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Šilumos vartotojai turi teisę nutraukti šilumos ir (ar) karšto vandens pirkimo–pardavimo sutartis ir atjungti viso pastato šildymo ir (ar) karšto vandens sistemos įrenginius nuo šilumos tiekimo sistemos, jeigu ji neatitinka efektyvaus centralizuoto šilumos tiekimo sistemos ~~kriterijų~~ **reikalavimų, ir šilumos vartotojams neužtikrinamas efektyvus centralizuotas šilumos tiekimas, nurodytų šio įstatymo 2 straipsnio 10 dalyje kaip tai numatyta 8³ straipsnio 1 dalyje ir (ar) 2 dalyje**, ir šilumos ūkio specialiajame plane **nustatytais terminais** nėra numatyta ~~iki 2025 m. gruodžio 31 d.~~ jų pasiekti, ir šilumos vartotojai pastato energinio naudingumo sertifikatu gali pagrįsti, kad numatytas pastato apsirūpinimo šiluma ir (ar) karštu vandeniu iš atsinaujinančių išteklių energijos būdas užtikrins ne mažiau kaip 20 procentų didesnę šilumos tiekimo sistemos energinį naudingumą. Kai šilumos ir (ar) karšto vandens pirkimo–pardavimo sutarties nutraukimas yra susijęs su šilumos vartotojų įrenginių atjungimu nuo šilumos tiekimo sistemos, šilumos ir (ar) karšto vandens pirkimo–pardavimo sutartį nutraukti galima tik tuo atveju, jeigu šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjui kompensuojamos išlaidos, tiesiogiai patirtos dėl fizinio atjungimo, ir neamortizuota turto dalis (likutinė vertė), reikalinga šilumai ir (ar) karštam vandeniui vartotojui tiekti. Daugiabučio namo šildymo ir (ar) apsirūpinimo karštu vandeniu būdas keičiamas Lietuvos Respublikos statybos įstatymo nustatyta tvarka remontuojant pastatą.“

7 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas

Pakeisti Įstatymo priedą ir jį išdėstyti taip:

„Lietuvos Respublikos
šilumos ūkio įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva [\(ES\) 2018/2001](#) dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją **su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva [\(ES\) 2024/1711](#).**

2. 2023 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva [\(ES\) 2023/1791](#) dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas [\(ES\) 2023/955](#) (nauja redakcija).“

8 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 2 dalį, įsigalioja 2025 m. spalio 1 d.

2. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba iki 2025 m. rugsėjo 1 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėti rengti Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo 8² straipsnyje nurodyti dešimties metų šilumos ūkio plėtros investicijų planai ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo šio įstatymo įsigaliojimo arba jiems nustatytais rengimo terminais, priklausomai nuo to, kuris iš šių terminų vėlesnis, baigiami rengti taip, kad atitiktų šio įstatymo 4 straipsnyje išdėstyto Šilumos ūkio įstatymo 8³ straipsnio nuostatas.

4. Iki šio įstatymo įsigaliojimo patvirtinti Šilumos ūkio įstatymo 8² straipsnyje nurodyti dešimties metų šilumos ūkio plėtros investicijų planai ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo šio įstatymo įsigaliojimo privalo būti atnaujinti taip, kad atitiktų šio įstatymo 4 straipsnyje išdėstyto Šilumos ūkio įstatymo 8³ straipsnio nuostatas.

5. Iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėti atnaujinti Šilumos ūkio įstatymo 8² straipsnyje nurodyti dešimties metų šilumos ūkio plėtros investicijų planai ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo šio įstatymo įsigaliojimo arba jiems nustatytais rengimo terminais, priklausomai nuo to, kuris iš šių terminų vėlesnis, baigiami atnaujinti taip, kad atitiktų šio įstatymo 4 straipsnyje išdėstyto Šilumos ūkio įstatymo 8³ straipsnio nuostatas.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas